

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
ІСТОРИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра новітньої історії України

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Організація роботи вчителя історії. Кабінет історії.

для студентів

галузь знань **01 Освіта/Педагогіка**
спеціальність **014.03 Середня освіта (Історія)**
освітній рівень **перший (бакалаврський)**
освітня програма **Середня освіта (Історія)**
вибірковий блок **Вчитель історії в спеціалізованій школі з поглибленим вивченням суспільно-гуманітарних дисциплін**
вид дисципліни **вибіркова**

Форма навчання **денна**

Навчальний рік **2020/2021**

Семестр **5**

Кількість кредитів ECTS **4**

Мова викладання, навчання та оцінювання **українська**

Форма заключного контролю **іспит**

**Викладач: кандидат історичних наук, доцент кафедри новітньої історії України
Петасюк Олена Іванівна**

Пролонговано: на 2021/2022 н.р. «27» 09 2020р.

(підпис, ПІБ, дата)

на 2022/2023 н.р. «27» 09 2020р.

(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2020

**Розробниця: Петасюк О.І., кандидат історичних наук, доцент кафедри
новітньої історії України**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри новітньої історії України

(Пижик А.М.)

Протокол № 10 від « 24 » 06 20 20 р.

Схвалено науково-методичною комісією історичного факультету

Протокол від « 11 » 09 20 20 року № 7

Голова науково-методичної комісії (Терес Н.В.)

1. **Мета дисципліни** – ознайомити студентів з організацією роботи вчителя та функціонуванням спеціалізованого шкільного кабінету з історії.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. *Знати* основні засади педагогічної діяльності в ЗЗСО.

2. *Вміти* самостійно поглиблювати свої знання шляхом пошуку й опрацювання нової інформації з використанням сучасних технічних засобів та інформаційно-комунікативних технологій.

3. Анотація навчальної дисципліни:

В умовах реалізації концепції Нової української школи актуалізується роль шкільного вчителя історії як професіонала, що покликаний сформувати в учнів шкіл потяг до вивчення історії, краєзнавства, культури, закласти базу для подальшого вдосконалення й розвитку сучасної людини, яка живе в світі віртуальних технологій, але з опертям на історичне минуле. Значну роль у процесі викладання та вивчення історії в школі відіграє наявність навчального кабінету, в якому зосереджені всі необхідні засоби для організації повноцінного освітнього процесу. Під час вивчення дисципліни студенти знайомляться з вимогами до сучасного кабінету історії в ЗЗСО.

4. Завдання (навчальні цілі) - формувати здатність та вміння практично застосовувати теоретичні знання шляхом створення конкурентоспроможного «історичного продукту» для учнівської аудиторії, оформлення та наповнення кабінету історії; застосовувати набуті знання для навчання історії з метою формування сприйняття історичного минулого учнями шкіл; формувати та розвивати в учнів зацікавленість до вивчення історії України та всесвітньої історії, краєзнавства, історії культури, громадянської освіти; формувати в учнів предметну історичну компетентність.

Загальні компетентності: знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях; здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

Фахові компетентності: здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання; здатність розкривати загальну структуру історичної науки на основі взаємозв'язку основних історичних процесів та постатей; здатність характеризувати досягнення історичної науки та сучасний стан історичних інституцій, їх ролі у суспільному житті; здатність чітко і логічно відтворювати базові історичні знання, оцінювати нові відомості, факти, події та інтерпретації в контексті формування в учнів цілісної історичної картини світу; здатність здійснювати добір методів і засобів навчання історії, спрямованих на розвиток здібностей учнів.

5. Результати навчання за дисципліною.

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Знати шкільну історичну освіту як складову державної політики України	Лекція	Екзамен, набрання не менше 60% балів	10%
1.2	Знати психолого-педагогічний портрет сучасного учителя історії	Лекція	Екзамен, набрання не менше 60% балів	5%
1.3	Знати найважливіші компоненти організації роботи вчителя історії, вимоги до оформлення кабінету історії	Лекція, самостійна робота	К / Р (есе); Екзамен, набрання не менше	15%
2.1	Вміти всебічно розглядати проблему організації кабінету історії з використанням відповідних джерел і наукової літератури	Семінарське заняття	Робота на семінарському занятті; Екзамен, набрання не менше 60% балів	15%
2.2	Вміти інтерпретувати інформацію з різноманітних джерел	Семінарське заняття	Робота на семінарському занятті;	10%
2.3	Вміти досліджувати життя та діяльність певних діячів історії, освіти та культури у контексті їхньої історичної доби	Самостійна робота	Презентація	5%
2.4	Вміти використовувати сучасні технології у вивченні історії в школі	Семінарське заняття	Робота на семінарському занятті;	10%
2.5	Вміти візуалізувати та структурувати інформацію для кабінету історії	Семінарське заняття	Робота на семінарському занятті; Екзамен, набрання не менше 60% балів	15%
2.6	Вміти формувати відео-, аудіо- та текстові розробки задля зацікавлення шкільної аудиторії історичною тематикою	Самостійна робота	Презентація	5%
4.1	Прийняти і обґрунтувати рішення, що дозволяють виявляти спільні й відмінні риси в підходах українських і зарубіжних освітян до навчального процесу	лекція	Екзамен, набрання не менше 60% балів	10%

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни	1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	4.1
Програмні результати навчання										
4. Знати сучасні теоретичні та практичні основи навчання історії в основній (базовій) та профільній середній школі.	+									+
5. Знати методологічні засади методики навчання історії, критерії відбору, принципи структурування навчальних курсів в основній (базовій) та профільній середній школі.			+	+	+					
7. Знати сучасні інтерактивні методи навчання учнів; форми організації навчання та специфіку застосування новітніх освітніх технологій в основній (базовій) профільній середній школі.							+	+	+	
13. Уміти використовувати найбільш ефективні методи навчання, виховання і розвитку учнів.			+		+					+
17. Уміти застосовувати методичні підходи і сучасні технології навчання історії з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів.							+			
18. Володіти основами професійної культури, вміння готувати та редагувати тексти професійного змісту державною мовою.		+								
20. Вміти забезпечувати охорону життя і здоров'я учнів в освітньо-виховному процесі та позаурочній діяльності, в літніх дитячих оздоровчих таборах.		+								
21. Володіти інформаційно-комунікаційними технологіями і вміти упроваджувати їх в освітній процес.							+	+		

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. Робота на семінарських заняттях: РН2.1, РН2.2, РН2.4, РН2.5 - 40 балів/24 бали*.
2. Самостійна робота (творче завдання – презентації): РН2.3, РН2.6 - 10 балів/6 балів*.
3. Контрольна робота (есе) блоки 1 та 2: РН1.3 - 10 балів/6 балів*.

* максимальний бал / пороговий бал для отримання позитивної оцінки з відповідної форми контролю.

- підсумкове оцінювання:

- форма оцінювання – іспит,

максимальна кількість балів які можуть бути отримані студентом - 40 балів;

- результати навчання які будуть оцінюватись – знання наукового підґрунтя організації роботи вчителя, оформлення кабінету історії;

- форма проведення і види завдань – письмовий іспит (2 запитання), які потребують розгорнутої відповіді (відповідь на 2 запитання оцінюється від 0 д 20 балів);

- Для отримання загальної позитивної оцінки з дисципліни оцінка за екзамен не може бути меншою 24 балів.

- Студент не допускається до екзамену, якщо під час семестру набрав менше ніж 36 балів.

7.2 Організація оцінювання:

Оцінювання студентів здійснюється у двох формах: поточний контроль (робота на семінарських заняттях, контрольна робота) і підсумковий контроль (іспит).

Загальна сума балів – 100 балів (із них, поточний контроль 60 балів; підсумковий контроль – 40 балів).

Блок 1. Організація роботи вчителя історії.			Блок 2. Кабінет історії.			Екзамен
30 залікових балів (максимум)			30 залікових балів (максимум)			40 балів (максимум)
Семінарські заняття	Самостійна робота	Контрольна робота (есе)	Семінарські заняття	Самостійна робота	Контрольна робота (есе)	
20 максимум	5 максимум	5 Максимум	20 максимум	5 максимум	5 Максимум	
12 мінімум	3 мінімум	3 мінімум	12 мінімум	3 мінімум	3 Мінімум	24 (мінімум)

Перелік видів аудиторної роботи на семінарських заняттях та їх оцінка (в балах)

На семінарських заняттях оцінювання здійснюється за **12-ти бальною**, яка в подальшому переводиться в залікові бали. Результати роботи на семінарському занятті оголошуються студентам індивідуально після кожного семінарського заняття.

<i>Види роботи на семінарському занятті</i>	<i>Min. – _ балів</i>	<i>Max. – _ бали</i>
Доповідь на семінарському занятті	1	5
Доповнення на семінарському занятті	1	3
Участь у дискусії на семінарському занятті	1	3
Узагальнення, підведення підсумку семінарського заняття	1	2
Письмова самостійна робота на семінарському занятті	1	5
Експрес-контроль на семінарському занятті	-	1

Таблиця переведення балів за роботу на семінарських заняттях у залікові бали.

Залікові бали	Набрана кількість балів з одного змістового блоку (8 занять)	Набрана кількість балів з одного змістового блоку (7 занять)
20	96-92	84-81
19	91-87	80-77
18	86-82	76-73
17	81-77	72-69
16	76-72	68-65
15	71-67	64-61
14	67-63	60-57
13	62-58	56-53
12	57-53	52-49
11 балів та менше не зараховуються оскільки становлять менше 60%		

САМОСТІЙНА РОБОТА

Предметом самостійної роботи студентів є опрацювання ними як окремих тем програми дисципліни в цілому, так і деяких розділів тем. Перевірка рівня засвоєння матеріалу самостійно опрацьованих тем чи окремих розділів здійснюється у формі презентації. Самостійна робота студентів оцінюється в діапазоні від 0 до 5 балів.

Критерії оцінювання самостійної роботи у формі презентацій (від 0 до 5 балів):

- опрацьований матеріал подано розлого, детально, з опорою на різноманітні історичні та навчально-методичні джерела – 5-4 бали;
- опрацьований матеріал представлено побіжно, з висвітленням окремого аспекту проблеми – 3-2 бали;
- відсутність презентації – 0 балів.

КОНТРОЛЬНА РОБОТА

По завершенні вивчення кожного змістової частини студент пише контрольну роботу (есе) з актуальних проблем організації роботи вчителя. Участь всіх студентів в контрольному заході обов'язкова. Контрольна робота проводиться у письмовій формі і виконується на останньому семінарі із кожної змістової частини курсу. Максимальна кількість балів, яку можна набрати за контрольну роботу - 5 балів.

Студент, який з поважної причини пропустив контрольну роботу, зобов'язаний надати відповідний документ і викладач за погодженням з деканатом призначає нову дату її проведення.

Критерії оцінювання контрольної роботи у формі есе:

а) репрезентація вміння проводити історичне та навчально-методичне дослідження: знання важливих історичних фактів, вміння всебічно розглядати проблему, виявляти закономірності та особливості явищ; знати основні тенденції освітнього розвитку певного історичного періоду – 5-4 балів;

б) поверховий розгляд; невміння орієнтуватися в історичній ситуації та робити висновки – 3-2 бали;

в) відсутність дослідження (або компіляція) – 0 балів.

- здавати у роздрукованому вигляді з підписом або в електронному на адресу olenapetasyuk@gmail.com

ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Підсумковий контроль знань студентів у формі екзамену

Іспитові питання з дисципліни оцінюються у діапазоні від 0 до 20 балів (1 питання – 20 балів; 2 питання – 20 балів).

Критерії оцінок з окремих іспитових завдань:

- глибоке, теоретично обґрунтоване, фактологічно наповнене розкриття питання – **20-18 - балів**;
- теоретично обґрунтоване, достатньо розкрите, без глибокого занурення у проблему – **17-15 балів**;
- розкриття питання з фактологічною аргументацією – **14-11 балів**;
- неповне розкриття питання – **10-8 балів**;
- висвітлення окремого аспекту питання – **7-4 бали**;
- відсутність відповіді з питання – **0 балів**.

Студент, який дав відповідь на всі питання екзаменаційного білету і набрав не менше 24 балів додає у свій актив певну суму балів, яка додається до балів набраних студентом за результатами поточного контролю.

Для студентів, які набрали сумарно меншу кількість балів ніж *критично-розрахунковий мінімум* – **36 балів** необхідно у визначені викладачами дні пройти співбесіду з пропущених семінарських занять і лекцій з тим, щоб набрати критичний мінімум і допуститися до перекладання.

При простому розрахунку отримаємо:

	Блок 1	Блок 2	Іспит	Підсумкова оцінка
Мінімум	18	18	24	60
Максимум	30	30	40	100

7.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій, семінарських занять, самостійної роботи

№ п/п	Назва лекції	Кількість годин		
		лекції	семінари	самостійна робота
Блок 1. Організація роботи вчителя історії.				
1	Вступ. Глосарій курсу. Тема 1. Історична освіта в системі загальної середньої освіти.	2	2	5
2	Тема 2. Вчитель історії: національні наголоси на тлі доби	4	4	10
3	Тема 3. Сучасний учитель історії: психолого-педагогічний портрет.	4	4	10
4	Тема 4. Шкільна історична освіта врахування європейського досвіду організації роботи вчителя.	4	4	6
Блок 2. Кабінет історії.				
5	Тема 5. Медіаграмотність, критичне мислення та шкільна історична освіта.	6	4	10
6	Тема 6. Візуалізація та структурування інформації для кабінету історії	4	4	10
7	Тема 7. Інтелект-карти як ефективний інструмент роботи з інформацією.	2	4	4
8	Тема 8. Компаративний аналіз оформлення кабінетів історії	4	4	5
ВСЬОГО		30	30	60

Загальний обсяг 120 год., в тому числі:

Лекцій – 30 год.

Семінари – 30 год

Самостійна робота – 60 год.

9. Рекомендована література та джерела:

Основна:

1. 5 історій про 5 найкращих освітніх систем світу. / Освіторія-медіа. <https://osvitoria.media/experience/5-istorij-pro-5-najkrashhyh-osvitnih-system-svitu/>
2. Кабінет історії Віктора Вітошка. Інтелект-карти (mind-map) <https://sites.google.com/site/vcymoistoriu/intelekt-karti-mind-map>
3. Мисан В. Коли шкільна історія почне вчити мислити, або Про невеселі справи у царстві Кліо // Дзеркало тижня, 2 березня 2018 р. <https://dt.ua/EDUCATION/koli-shkilna-istoriya-pochne-vchiti-misliti-abo-pro-neveseli-spravi-u-carstvi-klio-271012.html>
4. Портал медіаосвіта і медіаграмотність <https://medialiteracy.org.ua/>
5. Тищенко Роман. Яким має бути сучасний вчитель, 2018 / Освіторія-медіа. <https://osvitoria.media/experience/yakym-maye-buty-suchasnyj-vchytel/>
6. Уряд затвердив державний стандарт базової середньої освіти: реформа «Нова українська школа» продовжиться у 5-9 класах. <https://mon.gov.ua/ua/news/uryad-zatverddiv-derzhavnij-standart-bazovoyi-serednoyi-osviti-reforma-nova-ukrayinska-shkola-prodovzhitsya-u-5-9-klasah>
7. Чупрій Леонід. Історична освіта в Україні як складова державної політики пам'яті https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/08/chuprii_istorychna.pdf
8. Шкільна історична освіта України: зміст, проблеми, пошуки / Упорядник О. А. Удод. НАН України. Інститут історії України; Міністерство освіти і науки України; Інститут інноваційних технологій і змісту освіти. – Х. : Гімназія, 2010. – 144 с. <http://resource.history.org.ua/item/0004683>
9. Шуліга А. Історія в школі. <https://www.historyua.com/>
10. Як навчати історії? Форум. http://uamoderna.com/images/archiv/19/um_19_forum.pdf

Додаткова:

1. Гаврилів Б. М. Кабінет історії України в навчальному закладі: метод. рек. / Б. М. Гаврилів, В. В. Грабовецький; Івано-Франківський педагогічний ін-т ім. В. Стефаника. Кафедра історії України, Обласний ін-т удосконалення вчителів. - Івано-Франківськ, 1992. - 34 с.
2. Журмій Н. М. Пошуки політичної ідентичності українців на прикладі регіональних особливостей скульптурних пам'ятників // Наукові записки. Серія «Культурологія». – Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2012. – Вип. 9. – 384 с.
3. Киридон А. Музеї як інституції пам'яті // Україна-Європа-Світ. Міжнародний збірник наукових праць. Серія: Історія, міжнародні відносини. – 2015, вип. 16 (1), С. 193-200.- Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ues_2015_16%281%29_23
4. Кобченко К. Декомунізація в Україні: постколоніальний контекст // Українознавчий альманах, 2017, вип. 19. – С. 66-70.
5. Методичні рекомендації щодо використання ментальних карт на уроках історії. <https://naurok.com.ua/prezentaciya-metodichni-rekomendaci-schodo-vikoristannya-mentalnih-kart-na-urokah-istori-237875.html>
6. Осьмук Н. Г. Зарубіжний педагогічний досвід як чинник модернізації професійної підготовки українського вчительства: до історії питання [Електронний ресурс] / Н. Г. Осьмук // Педагогічний дискурс. - 2013. - Вип. 14. - С. 352-356. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/peddysk_2013_14_74
7. Нікітіна Ірина Павлівна. Паспорт кабінету історії та суспільних дисциплін: [посібник] / Нікітіна І. П., Галегова О. В., Нікітін Ю. О. - Т. : Навчальна книга - Богдан, 2011. - 195 с.
8. Шутов Д.О. Професійна компетентність вчителя історії профільної школи як суб'єкта освітнього процесу, 2019 http://pedagogy-journal.kpu.zp.ua/archive/2019/66/part_1/26.pdf

10. Додаткові ресурси:

1. <http://novitukr.history.knu.ua/> - кафедра новітньої історії України
2. <http://uamoderna.com/index.php> - Україна модерна. Міжнародний інтелектуальний часопис.
3. <https://www.facebook.com/groups/1849192788654438> Форум вчителів історії.
4. <https://www.facebook.com/groups/779731412395372> Все для вчителів історії.
5. <https://www.facebook.com/groups/381259259492955> Для вчителів історії.